

AN DÁ AINGEAL DÉAG.

Bhí an Mhaighdean Mhuire a dul thart agus a Mac i néindigh leithe. Ní raibh sé ach ina pháiste agus casadh bean dí a raibh buaile mór beithidheach aice agus í dá mbleagan. D'iarr an Mhaighdean Mhuire deoch uirthi. Dubhairt an bhean nach dtiúbhradh. D'imtigh an mhaighdean Mhuire uaithe annsin.

Cérd a dhéanfas tú leis an mbean sin? Adeir sí le n-a mac. Beidh a sheacht n-oiread faoi cheann bliana aice is atá anois aice adeir sé. Is garr a bhí siubhalta aice nuair a casadh bean eile agus ní raibh aice ach aon bhó amháin agus bhí sí dá bleaghann. D'iarr an Mhaighdean Mhuire deoch uirthi. Muise tiubhradh, adeir sí. Thug sí deoch don Mhaighdean Mhuire agus ní raibh sásamh ar bith aice nuair nach n-ólfadh sí bainne na bó uilig.

Nuair a d'imtigh siad ón mbean sin d'iarr an Mhaighdean Mhuire ar a mac céard a dhéanfadh sé leis an mbean sin. Beidh an bhó sin cáillte i mbárach uirthi adeir sé. Nach aisteach an rud é sin a Mhic adeir sí an bhean a raibh go leor aice nár thug deoch dúinn go mbéidh a sheacht n-oiread aice agus an bhean nach bhfuil ach aon bhó amháin aice nach mbeidh bó ar bith. Sin é an mead a béas aice adeir sé agus beidh na Flathais ag an mbean eile a thug na Flathais duit-sa.

Bhíodar ag siubhal annsin go dtáinig siad isteach i dteach a raibh bean ann agus páiste sa gcliabhan. D'fhan an Mhaighdean Mhuire tamall sa teach agus nuair a bhí sí ag imteacht shiubhail an bhean amach léithe agu chuaidh sí míle bealaigh leob leis an gcion a bhí aice do mhac Dé. Bhí cion istigh ina croidhe aice dó. Bhí sí cáillte le próinn ann. Nuair a d'imtigh an bhean uathab dfiaruigh an Mhaighdean Mhuire dá mac céard a dhéanfas tú leis an mbean sin a d'fhag an páiste agus a shiubhail an méid sin linn? Beidh an páiste ina luathramhán róimpe nuair a ghabhfas sí abhaile adeir sé.

Níl aon dochar ann adeir sé tiocfaidh dá aingeal déag ón bpáiste sin adeir sé agus beidh sé féin ina aingeal is a mháthair. Nuair a tháinig an bhean isteach bhí an páiste ina luathreamhan roimpe. Ní raibh fágtha ach na cnáimhíní. Phioc sí isteach i máilín iad le cionn ortha. Dimtigh an bhean ón teach annsin agus thug sí an máilín léithe. Rinne na cmáimhíní luathreamhain sa máilín. Bhí sí ag siubhal róimpe go dtáinig sí isteach i dteach a raibh dá bhean déag ionann is mar a bheadh mná rialta ann a déanamh a n-anama. Daoine diadhanta a bhí ionntab. Dfan sí i néinfeacht leob. Bhíodh sí ag dul go dtí an máilín chuile mhaidin agus bhaineadh sí an ruadhóg dhe ag breathnú isteach ann.

Chonaic duine de na mná í agus thug sí an máilín léithe. Nuair a chonnaic sí céard a bhí ann thug sí go dtí an chuid eile é. Nuair a chonnaic siad céard a bhí ann chuir chuile bhean mear síos sa máilín agus bhlass siad de. Faoi cheann trí ráithe bhí mac ag chaon duine acab,dá mhac déag. Nuair a baistefadh iad agus bhí siad ceart caillfhadh iad agus d'imtigh siad do na Flathais.

Bean de Cloinn Mac Confhaola a dinnis dom ansgéal. Bhí sí i Ruisín na mBan(th)Aoidhach.

Bainidhe an t-ainm ceart ar figheadóir. Fadó ní raibh i Ruisin na mBan Aoidhchach ach figheadóir. As a bfigheadoir a baisteadh é. Baineadh móin chuile áit ariamh i Ruisín na mBan Aoidheach. Is iomadh sin teach moir ann. Bhí a chúig oiread daoine ann le mo chuimhne an múrlach taobh thiar de theach na mban rialta bhí sé ina mhóin uilig bhíodh bádóirí ag teacht as Gaillimh ag ceannacht móna ann. Tigeadh sé isteach ar an taoille bhí cuisle domhain aníos ann. Nuair a bhíodh an bád feistighthe ag fear na Gaillimhe thrághadh an taoille agus nuair a dfeiceadh sé an múrlach síos uaidh agus é faoi carraigreacha agus alltreacha móra thosuigheadh sé ag caoineachán ag ceapadh nach bhfagfadh sé go bráth an ait, nach dtiocadh taoille arís ann.